

Brussel, 13.5.2015
COM(2015) 251 final

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake de uitvoering van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten die de euro als munt hebben

Aanbeveling voor een

AANBEVELING VAN DE RAAD

inzake de uitvoering van de globale richtsnoeren voor het economisch beleid van de lidstaten die de euro als munt hebben

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, en met name artikel 136 juncto artikel 121, lid 2,

Gezien Verordening (EG) nr. 1466/97 van de Raad van 7 juli 1997 over versterking van het toezicht op begrotingssituaties en het toezicht op en de coördinatie van het economisch beleid¹, en met name artikel 5, lid 2,

Gezien Verordening (EU) nr. 1176/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 betreffende de preventie en correctie van macro-economische onevenwichtigheden², en met name artikel 6, lid 1,

Gezien de aanbeveling van de Europese Commissie³,

Gezien de conclusies van de Europese Raad,

Gezien het advies van het Economisch en Financieel Comité,

Gezien het advies van het Comité voor de economische politiek,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) Het gaande houden en versterken van de ontwikkeling van de eurozone vereist volgehouden beleidsinspanningen om een evenwichtige aanpassing in de particuliere en de publieke sector te ondersteunen en het groeipotentieel van de economie op middellange tot lange termijn te vergroten. Het economisch herstel in de eurozone is aan de gang, maar het wordt getemperd door de nasleep van de jongste financieel-economische crises - onder meer de aan de gang zijnde externe herbalancering, de hoge publieke en particuliere schuldenlast en de druk om de schulden af te bouwen, hardnekkige structurele starheden op de nationale arbeids- en productmarkten, de hoge werkloosheid en het broze vertrouwen - en de blijvende investeringszwakte. Tot dusver was de uitvoering van de in de landenspecifieke aanbevelingen vastgestelde hervormingen nog niet ambitieus genoeg.
- (2) De eurozone is meer dan alleen de som van haar leden. De economieën van de eurozone zijn onderling sterk verweven, waardoor het nodig is om het begrotings-, het financieel en het structureel beleid tussen de lidstaten van de eurozone nauwer te coördineren. De op het niveau van de eurozone gevolgde beleidskoers moet groei stimuleren, maar terzelfder tijd waarborgen dat de op het vlak van de herbalancering

¹ PB L 209 van 2.8.1997, blz. 1.

² PB L 306 van 23.11.2011, blz. 25.

³ COM(2015) 251.

geboekte vooruitgang niet in gevaar wordt gebracht. De lidstaten van de eurozone hebben een specifieke verantwoordelijkheid om het governancekader, dat de voorbije jaren significant versterkt is, doeltreffend ten uitvoer te leggen. Dit vraagt om meer groepsdruk om het doorvoeren van nationale hervormingen en een prudent begrotingsbeleid te ondersteunen. Dit vraagt ook om een ruimere beoordeling van nationale hervormingen vanuit het oogpunt van de eurozone, internalisering van potentiële overloopeffecten en het stimuleren van beleid dat van bijzonder belang is voor een goed werkende EMU.

- (3) In de eurozone is nog onvoldoende werk gemaakt van de tenuitvoerlegging van ambitieuze structurele hervormingen om de economieën te moderniseren en het concurrentievermogen en het groeipotentieel te bevorderen. De omvang van de vóór de crisis bestaande onevenwichtigheden, de conjunctuurfase en de aanwezige budgettaire ruimte variëren aanzienlijk van de ene lidstaat tot de andere. Er zijn verbeteringen op de arbeidsmarkten en er is enige vooruitgang geboekt met hervormingen om de arbeidsmarkten veerkrachtiger te maken, maar de werkloosheid blijft hoog en de risico's van langdurige werkloosheid worden hardnekkig, waardoor de sociale situatie in de meest kwetsbare landen verder achteruitgaat. De externe herbalancering is aan de gang, maar de geboekte vooruitgang is asymmetrisch en grote overschotten op de lopende rekening zijn niet gecorrigeerd. Ambitieuze structurele hervormingen van de arbeids- en de productmarkten zouden de noodzakelijke economische aanpassingen in de eurozone helpen te bewerkstelligen en een groeistimulans geven aan de landen die ze doorvoeren. Door de werkgelegenheid te vergroten en de prijzen voor de consumenten te doen dalen, dragen de hervormingen ook bij aan meer sociale insluiting. Als structurele hervormingen gezamenlijk in de lidstaten worden uitgevoerd, zal de eurozone als geheel daarvan profiteren door positieve overloopeffecten via de handels- en financiële kanalen. Dit zou ook aanmoedigen dat in de rest van de eurozone passende beleidskeuzen worden gemaakt. De thematische besprekingen van de Eurogroep kunnen aan dit proces bijdragen doordat de hervormingen en hun effect op de eurozone als geheel worden beoordeeld en geijkt. Dit kan gebeuren door uit beste praktijken te leren, gemeenschappelijke beginselen voor goede hervormingen overeen te komen en groepsdruk te gebruiken. In het licht van het aanpassingsproces op nationaal niveau en derhalve de werking van de eurozone is regelmatige monitoring van de vooruitgang met de hervormingen in lidstaten van de eurozone met buitensporige onevenwichtigheden en met onevenwichtigheden die een doortastend optreden vergen, van bijzonder belang.
- (4) Een van de belangrijkste uitdagingen voor de eurozone is de vermindering van de overheidsschuld door naar budgettaire verantwoordelijkheid te streven. Dankzij de consolidatie-inspanningen van de voorbije jaren is de begrotingssituatie in de eurozone verbeterd, maar de coördinatie van het begrotingsbeleid blijft suboptimaal. Een aantal lidstaten van de eurozone moeten de begrotingsaanpassingen nog voortzetten om de erg hoge schuldquotes te doen dalen. Andere landen hebben meer manoeuvreerruimte en zouden die kunnen benutten om de binnenlandse vraag aan te zwengelen, met bijzondere nadruk op investeringen; dit zou de binnenlandse groei en de eurozone als geheel ondersteunen. Door de in de regels van het stabiliteits- en groeipact ingebouwde flexibiliteit kunnen de lidstaten structurele hervormingen en investeringen faciliteren, terwijl ze de gezamenlijk overeengekomen regels volgen. De begrotingsstrategieën zijn nog niet groeivriendelijk genoeg. Aan de ontvangstenzijde is er ondanks de intensievere coördinatie in de Eurogroep verdere ruimte om de belastingstelsels efficiënter te maken en de belastingwig op arbeid te

verminderen. Aan de uitgavenzijde moet meer aandacht uitgaan naar op een goede kosten-batenanalyse gebaseerde overheidsinvesteringen en andere overheidsuitgaven met krachtige en positieve groei-effecten. Uit evaluaties van de uitgaven is naar voren gekomen dat efficiëntiewinsten bij het overheidsapparaat nodig zijn. Goed werkende nationale begrotingskaders zullen dit proces schragen.

- (5) De situatie op de financiële markten in de eurozone is aan het verbeteren, maar de kredietverlening aan de particuliere sector blijft getemperd en de financiële markten blijven versnipperd. Dit zet een rem op de investeringen in de eurozone. Daardoor is een brede investeringskloof ontstaan, terwijl er zowel materiële als immateriële investeringen nodig zijn. Het EU-investeringsplan biedt mogelijkheden om investeringen te mobiliseren en naar productieve doeleinden te leiden. Het investeringsplan en het uitgebreide programma van de ECB voor de aankoop van activa zullen echter een groter effect hebben wanneer ze vergezeld gaan van maatregelen in de ruimere financiële sector om de kredietstromen te herstellen, de kapitaalmarkten te verdiepen en de langetermijnfinanciering van de economie aan te zwengelen. De voltooiing van de bankenunie is aan de gang en zal worden ondersteund door de toepassing van het gemeenschappelijke rulebook en een samenhangende reguleringaanpak. Beter geïntegreerde en efficiëntere kapitaalmarkten zouden de financiering voor investeringen verder mobiliseren, de Europese economie minder afhankelijk maken van banken en haar financiële structuren evenwichtiger en stabielere maken.
- (6) De recente resultaten in de versterking van de EMU-structuur nemen niet weg dat er vanwege de huidige problemen vooruitgang moet worden geboekt om die definitief vorm te geven. De EMU zal verder moeten worden ontwikkeld volgens een stapsgewijze aanpak waarin discipline en solidariteit worden gecombineerd. De voorzitter van de Commissie zal samen met de voorzitters van de Europese Raad, het Europees Parlement, de Europese Centrale Bank en de Eurogroep de volgende stappen voorbereiden voor betere economische governance in de eurozone,

BEVEELT AAN dat de lidstaten van de eurozone in de periode 2015-2016 binnen de Eurogroep de volgende actie ondernemen:

1. Groepsdruk gebruiken om structurele hervormingen te bevorderen die de correctie van grote interne en externe schulden faciliteren en investeringen ondersteunen. De resultaten van de hervormingen in de lidstaten met ernstige onevenwichtigheden regelmatig beoordelen. De regelmatige thematische beoordeling van structurele hervormingen voortzetten. Tegen het voorjaar van 2016 besluiten nemen over de follow-up van de coördinatie-exercitie om de hoge belastingwag op arbeid te verminderen en om de dienstenmarkten te hervormen.
2. Het begrotingsbeleid coördineren om ervoor te zorgen dat de gezamenlijke begrotingskoers van de eurozone afgestemd is op de duurzaamheidsrisico's en de conjuncturele omstandigheden. Tegen het voorjaar van 2016 thematische besprekingen houden over verbeteringen in de kwaliteit en de duurzaamheid van de overheidsfinanciën, waarbij vooral wordt gekeken naar manieren om materiële en immateriële investeringen op nationaal niveau en op EU-niveau prioriteit te geven, en om belastingstelsels groeivriendelijker te maken. Nagaan of de recentelijk versterkte nationale begrotingskaders doeltreffend werken.

3. Ervoor zorgen dat de follow-up van de uitgebreide beoordeling door de Europese Centrale Bank tijdig wordt voltooid, dat de richtlijn herstel en afwijking van banken ten uitvoer wordt gelegd, dat de ratificatie van de intergouvernementele overeenkomst over het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds wordt voltooid en dat dat fonds vanaf januari 2016 volledig operationeel is. Maatregelen bevorderen om de marktfinanciering te verdiepen, om de kmo's betere toegang tot financiering te geven en om alternatieve financieringsbronnen te ontwikkelen. Verdere hervormingen van de nationale insolventiekaders aanmoedigen.
4. Verder werken aan de verdieping van de Economische en Monetaire Unie en bijdragen aan de verbetering van het kader voor economisch toezicht in de context van het verslag over de volgende stappen voor betere economische governance in de eurozone, dat door voorzitter Juncker zal worden opgesteld in nauwe samenwerking met de voorzitters Tusk, Schulz, Draghi en Dijsselbloem, en de follow-up daarvan.

Gedaan te Brussel,

*Voor de Raad
De voorzitter*